Nodiadau HCTB1W 04/11

Budd-dal Tai a Budd-dal Treth Cyngor

Nodiadau ar gyfer llenwi ffurflen gais am Fudd-dal Tai a Budd-dal Treth Cyngor

- Ynglŷn â'r ffurflen hon
- Ynglŷn â Budd-dal Tai a Budd-dal Treth Cyngor
- Lwfans Tai Lleol
- Ad-daliad Ail Oedolyn
- Prawf
- Llenwi'r ffurflen
- Os oes angen help arnoch i lenwi'r ffurflen
- Beth i'w wneud nesaf
- Sut y mae'ch cyngor lleol yn casglu ac yn defnyddio gwybodaeth
- Newidiadau y mae'n rhaid i chi roi gwybod i'ch cyngor lleol amdanynt

Ynglŷn â'r ffurflen hon

Rydym wedi cynllunio'r ffurflen gais hon fel ei bod yn hawdd i'w llenwi. Efallai ei bod yn ymddangos braidd yn hir, ond mae'n rhaid bod â digon o gwestiynau i wneud yn siŵr bod pawb sy'n hawlio yn cael y swm budd-dal cywir.

Efallai na fydd yn rhaid i chi lenwi pob rhan o'r ffurflen (er enghraifft, ni fyddai rhai o'r cwestiynau yn berthnasol i'r rhan fwyaf o bensiynwyr), ond mae'n rhaid i chi lenwi unrhyw ran sy'n berthnasol i chi. Mae pob rhan yn dechrau â chwestiwn i'ch helpu i benderfynu a oes angen i chi lenwi'r rhan honno.

Ynglŷn â Budd-dal Tai a Budd-dal Treth Cyngor

Gall Budd-dal Tai dalu'ch rhent cyfan neu ran ohono. Gall hefyd roi peth arian ychwanegol ichi ar gyfer pethau y mae'n rhaid i chi dalu amdanynt, fel costau glanhau mannau rydych yn eu rhannu â'ch cymdogion. Gall Budd-dal Treth Cyngor dalu'ch Treth Cyngor gyfan neu ran ohoni. Ni all helpu â chostau dŵr nac, os ydych yn byw yn yr Alban, costau dŵr a charthffosiaeth y Scottish Water Authority.

Lwfans Tai Lleol

Mae trefniadau Lwfans Tai Lleol yn ffordd o weithio allan Budd-dal Tai i bobl sy'n rhentu gan landlord preifat. Mae awdurdodau lleol yn defnyddio cyfraddau Lwfans Tai Lleol yn seiliedig ar maint y cartref a'r ardal mae person yn byw i weithio allan swm y rhent y gellir ei gyfarfod gyda Budd-dal Tai. Mae Budd-dal Tai wedi ei dalu o dan drefniadau Lwfans Tai Lleol fel arfer yn cael ei dalu i'r tenant, a fydd wedyn yn talu'r landlord.

I gael rhagor o wybodaeth am denantiaethau dadreoli a Lwfans Tai Lleol, cysylltwch â'ch cyngor lleol. Neu ewch i **www.direct.gov.uk/cy**

Ad-daliad Ail Oedolyn

Ad-daliad Ail Oedolyn yw Budd-dal Treth Cyngor i bobl nad oes ganddynt bartner o bosibl ond y maent yn rhannu eu cartref â rhywun:

- sy'n 18 oed neu'n hŷn
- sydd ar incwm isel, **ac**
- nad ydynt yn talu rhent iddyn nhw.

Os ydych ond yn gwneud cais am *Ad-daliad Ail Oedolyn*, llenwch **Rhannau 1, 3, 14, 15, 16** a **17** o'r ffurflen yn unig.

Prawf

Fe fydd angen i'ch cyngor lleol weld prawf o rai o'r pethau y byddwch yn ysgrifennu amdanynt ar y ffurflen. Mae yna restr wirio yn **Rhan 15** y ffurflen i'ch helpu. Os nad ydych yn siŵr a oes angen i'r cyngor weld prawf o rywbeth, cysylltwch â nhw. Byddant yn rhoi gwybod i chi beth y mae angen iddynt ei weld. Ni allant dalu eich budd-dal hyd nes y byddant wedi gweld y prawf y mae ei angen arnynt.

Llenwi'r ffurflen

Defnyddiwch inc du i lenwi'r ffurflen. Peidiwch â defnyddio pensil. Os byddwch yn gwneud camgymeriad, croeswch ef allan a rhoi'r ateb cywir wrth ei ochr. Peidiwch â defnyddio hylif cywiro na thâp cywiro.

Atebwch y cwestiynau yn **Negyddol** neu'n **Gadarnhaol** drwy roi tic yn y blwch perthnasol. Os byddwch yn dewis ateb o restr o atebion, ticiwch y blwch sy'n briodol i chi. Peidiwch â rhoi croes mewn unrhyw flwch. Os byddwch yn defnyddio croes i ateb cwestiwn, mae'n bosibl y bydd yn rhaid i'ch cyngor lleol ddychwelyd y ffurflen atoch, a bydd hyn yn achosi oedi â'r cais.

Os bydd rhywun arall yn llenwi'r ffurflen ar eich rhan, mae yna le arbennig iddyn nhw lofnodi.

Os oes angen help arnoch i lenwi'r ffurflen

Os oes angen unrhyw help arnoch, cysylltwch â'ch cyngor lleol. Gallwch ddod o hyd i'n cyfeiriad yn y llyfr ffôn dan enw'r **Cyngor**, neu yn **mycouncil.direct.gov.uk**

Neu gallwch gysylltu â sefydliad fel eich Canolfan Cyngor Ar Bopeth leol. Gallwch ddod o hyd i'w rhif ffôn a'u cyfeiriad nhw hefyd yn adran rhifau busnes eich llyfr ffôn lleol.

Beth i'w wneud nesaf

Pan fyddwch wedi llenwi'r ffurflen, llofnodwch hi a'i hanfon at eich cyngor lleol gyda'r tystiolaeth mae angen iddynt ei weld.

Neu fe allwch fynd â'r ffurflen a'r dystiolaeth i'ch swyddfa budd-dal treth cyngor agosaf. Peidiwch ag anfon eitemau gwerthfawr fel llyfrau banc neu basports trwy'r post. Dewch â nhw i dderbynfa eich cyngor a byddant yn nodi'r wybodaeth y mae ei hangen arnynt ac yn dychwelyd yr eitemau i chi.

Os na allwch gael y prawf y mae ei angen arnynt ar unwaith, peidiwch â phoeni. Anfonwch y ffurflen atynt ynghyd â'r prawf sydd gennych, a rhowch wybod iddynt y byddwch yn anfon prawf arall yn ddiweddarach. Os na fyddwch yn anfon y ffurflen atynt ar unwaith, fe allech golli arian.

Peidiwch ag anfon eitemau gwerthfawr fel llyfrau banc neu basports trwy'r post.

Trowch drosodd ▶

Sut y mae'ch cyngor lleol yn casglu ac yn defnyddio gwybodaeth

Bydd eich cyngor lleol yn defnyddio'r wybodaeth y byddwch yn ei nodi yn y ffurflen hon, ac unrhyw dystiolaeth ategol y byddwch yn ei hanfon, i brosesu eich cais am Fudd-dal Tai a Budd-dal Treth Cyngor.

Mae'n bosibl y byddant yn rhannu'r wybodaeth ag asiantaethau neu sefydliadau eraill, megis yr Adran Gwaith a Phensiynau a Chyllid a Thollau EM, yn ôl yr hyn y mae'r gyfraith yn ei ganiatáu.

Mae'n bosibl y byddant yn cymharu'r wybodaeth rydych wedi'i darparu, neu wybodaeth amdanoch chi y mae rhywun arall wedi'i darparu, â gwybodaeth arall sydd ganddyn nhw amdanoch. Gallent hefyd sicrhau gwybodaeth amdanoch oddi wrth drydydd partïon penodol eraill, neu roi gwybodaeth iddynt er mwyn:

- gwneud yn siŵr bod y wybodaeth yn fanwl-gywir
- atal neu ddatgelu trosedd, **a**
- diogelu cronfeydd cyhoeddus.

Ymhlith y trydydd partïon hyn mae adrannau eraill y llywodraeth, awdurdodau lleol eraill, a sefydliadau'r sector cyhoeddus megis banciau a sefydliadau sy'n rhoi benthyg arian.

Ni fyddant yn rhoi gwybodaeth amdanoch chi i unrhyw un arall, na'n defnyddio gwybodaeth amdanoch chi at ddibenion eraill, oni bai fod y gyfraith yn caniatáu hynny.

Eich cyngor lleol yw'r rheolwr data at ddibenion y Ddeddf Diogelu Data.

Os ydych am wybod mwy am y wybodaeth sydd ganddynt amdanoch chi, neu am y ffordd maent yn defnyddio'r wybodaeth honno, gofynnwch iddynt.

Newidiadau y mae'n rhaid i chi roi gwybod i'ch cyngor lleol amdanynt

Er enghraifft:

- os bydd unrhyw un o'ch plant yn gadael yr ysgol neu'n gadael cartref
- os bydd unrhyw un yn symud i mewn i'ch cartref neu allan ohono, gan gynnwys lletywyr ac isdenantiaid
- os bydd eich incwm chi neu incwm rhywun sy'n byw gyda chi, gan gynnwys budd-daliadau, yn newid
- os bydd eich cyfalaf neu'ch cynilion yn newid
- os byddwch chi neu unrhyw un yn byw gyda chi yn mynd yn fyfyriwr, dechrau cynllun hyfforddi ieuenctid, mynd i'r ysbyty neu gartref gofal, mynd i'r carchar, neu'n newid neu adael swydd
- os bydd eich rhent yn newid
- os byddwch yn symud
- os byddwch chi neu'ch partner i ffwrdd o gartref am fwy na mis
- os byddwch chi neu rywun sy'n byw gyda chi yn dechrau gweithio
- os byddwch yn derbyn penderfyniad oddi wrth y Swyddfa Gartref, **neu**
- os bydd unrhyw beth rydych wedi dweud wrthym amdano yn newid.

Nid yw hon yn rhestr gyflawn. Os nad ydych yn siŵr, gofynnwch i'ch cyngor am gyngor. Mae'n rhaid i chi ddweud wrth eich cyngor am y rhan fwyaf o newidiadau. Cysylltwch â hwy i wybod sut.

Os na fyddwch yn rhoi gwybod iddynt am unrhyw newidiadau, fe allech golli arian y mae gennych hawl iddo neu fe allech gael gormod o fudd-dal.

Mae'n rhaid i chi wneud yn siŵr eich bod yn rhoi gwybod iddynt am unrhyw newidiadau. Peidiwch â dibynnu ar rywun arall i drosglwyddo'r neges iddynt.

Mae'n drosedd peidio â rhoi gwybod i'ch cyngor am unrhyw newidiadau a allai effeithio ar eich budd-dal. Fe allent ddwyn achos llys yn eich erbyn ac, os byddant yn talu gormod o fudd-dal, mae'n debygol y bydd yn rhaid i chi ei dalu yn ôl.

HCTB1W 04/11

Ffurflen gais am Fudd-dal Tai a Budd-dal Treth Cyngor

At ddefnydd swyddfa yn unig

Dyddiad gofynnwyd am ffurflen

/ /

Dyddiad cyflwyno ffurflen

/ /

Dyddiad ei dderbyn yn:

Stamp dyddiad swyddfa DWP

Blaenlythrennau

Stamp dyddiad swyddfa awdurdod lleol

Blaenlythrennau

Os ydych ond yn gwneud cais am Ad-daliad Ail Oedolyn, dylech ond llenwi rhannau 1, 3, 14, 15, 16 ac 17 o'r ffurflen hon.

Ydych chi (ticiwch pob blwch sy'n berthnasol i chi):

- yn denant y cyngor? ☐
- yn denant preifat? ☐
- yn berchennog preswyl? ☐
- yn denant cymdeithas dai neu landlord cymdeithasol? ☐

Rhan 1 Amdanoch chi a'ch partner

Oes gennych chi bartner sy'n byw gyda chi fel arfer?

Rydym yn defnyddio *partner* i olygu

- person rydych yn briod â hwy neu berson rydych yn byw gyda hwy fel petaech yn briod â hwy, neu
- bartner sifil neu berson rydych yn byw gyda hwy fel petaech yn bartneriaid sifil

Na ☐

Oes ☐ Os oes gennych bartner, mae'n rhaid i chi ateb pob cwestiwn amdano ef/amdani hi, yn ogystal ag amdanoch chi eich hun.

	Chi	Eich partner
Cyfenw neu enw teuluol		
Enwau eraill		
Unrhyw enwau eraill rydych wedi'u defnyddio		
Teitl (Mr, Mrs, Ms, arall)		
Cyfeiriad, gan gynnwys rhif ystafell os oes gennych un Peidiwch â nodi cyfeiriad eich partner os yw'n byw yn yr un cyfeiriad â chi.	Cod Post	Cod Post
Pa ddyddiad wnaethoch chi symud i'r cyfeiriad yma?	/ /	/ /
Eich rhif ffôn yn ystod y dydd	Cod Rhif	Cod Rhif
Pa rif yw hwn? Ticiwch.	Cartref ☐ Gwaith ☐ Ffôn symudol ☐ Ffôn testun ☐	Cartref ☐ Gwaith ☐ Ffôn symudol ☐ Ffôn testun ☐
Dyddiad geni	/ /	/ /

	Chi	Eich partner
Rhif Yswiriant Gwladol (YG) Gallwch ddod o hyd i hwn ar slipiau cyflog neu lythyrau ynglŷn â'ch budd-dal neu lythyrau gan y swyddfa dreth. Ni allwn, fel arfer, benderfynu ar eich cais os nad yw eich rhif YG gennym. Mae arnom angen gweld prawf o hwn.	Llythrennau Rhifau Llythyren Os nad oes gennych rif YG, neu os na allwch ddod o hyd iddo, ticiwch y blwch yma.	Llythrennau Rhifau Llythyren Os nad oes rhif YG gan eich partner, neu os na allwch ddod o hyd iddo, ticiwch y blwch yma.
Ydych chi neu eich partner wedi cael Budd-dal Tai neu Fudd-dal Treth Cyngor o'r blaen?	**Na** Ewch i **Dudalen 3** **Ydw** Dywedwch wrthym am hyn isod.	**Na** Ewch i **Dudalen 3** **Ydy** Dywedwch wrthym am hyn isod.
Pryd wnaethoch chi gael Budd-dal Tai neu Fudd-dal Treth Cyngor ddiwethaf?	/ /	/ /
Oddi wrth ba gyngor wnaethoch chi ei hawlio?		
Pa enw wnaethoch chi ei ddefnyddio ar gyfer y cais?		
Pa gyfeiriad wnaethoch chi hawlio ar ei gyfer?	Cod Post	Cod Post
Os ydych wedi symud o'r cyfeiriad yma, ydych chi wedi rhoi gwybod i'r cyngor yr oeddech yn hawlio oddi wrtho?	**Na** **Ydw**	**Na** **Ydy**
Os ydych chi neu'ch partner wedi symud tŷ yn ystod y 12 mis diwethaf, nodwch eich cyfeiriad diwethaf os yw'n wahanol i'r uchod.	Cod Post	Cod Post
Dywedwch wrthym a oeddech yn berchennog ar eich cartref yn y cyfeiriad hwn, yn denant preifat, yn denant y cyngor neu'n letywr yno.		

Mae angen i ni weld tystiolaeth o bwy ydych chi a'ch partner a'ch rhif YG. Gwelwch y rhestr wirio yn Rhan 15.

	Chi	Eich partner
Ydych chi neu'ch partner wedi dod i fyw yn Lloegr, Gogledd Iwerddon, Yr Alban, Cymru, Gweriniaeth Iwerddon, Ynysoedd y Sianel neu Ynys Manaw yn ystod y dwy flynedd diwethaf?	**Na** ☐ **Ydw** ☐ Efallai byddwn yn ysgrifennu atoch ynglŷn â hyn	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Efallai byddwn yn ysgrifennu atoch ynglŷn â hyn
Beth yw'ch cenedligrwydd?		
Os nad ydych yn Brydeinig, ar ba ddyddiad wnaethoch chi ddod i mewn i'r DU ddiwethaf a gwneud cais i aros? Lloegr, Gogledd Iwerddon, Yr Alban a Chymru yw'r *DU*.	/ /	/ /
Ydych chi neu'ch partner yn yr ysbyty ar hyn o bryd?	**Na** ☐ **Ydw** ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.
Pryd aethoch chi i mewn?	/ /	/ /
Pryd fyddwch yn dod allan, os ydych yn gwybod?	/ /	/ /
Ydych chi neu'ch partner yn cael Lwfans Byw i'r Anabl	**Na** ☐ **Ydw** ☐ Faint?	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Faint?
Gofal	£	£
Symudedd	£	£
Ydych chi neu'ch partner yn cael Lwfans Gweini?	**Na** ☐ **Ydw** ☐ Byddwn angen gweld tystiolaeth o hyn.	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Byddwn angen gweld tystiolaeth o hyn.
Oes gennych chi neu eich partner ofalwr sy'n byw yn rhywle arall, ond yn rhoi gofal dros nos yn eich cartref?	**Na** ☐ **Oes** ☐ Efallai byddwn yn ysgrifennu atoch ynglŷn â hyn	**Na** ☐ **Oes** ☐ Efallai byddwn yn ysgrifennu atoch ynglŷn â hyn
A oes unrhyw un yn cael Lwfans Gofalwr am ofalu amdanoch chi neu'ch partner?	**Na** ☐ **Oes** ☐ Byddwn angen gweld tystiolaeth o hyn.	**Na** ☐ **Oes** ☐ Byddwn angen gweld tystiolaeth o hyn.

	Chi	Eich partner
Ydych chi neu'ch partner wedi cael gwybod bod gennych hawl i gael Lwfans Gofalwr hyd yn oed os nad ydych yn ei dderbyn, oherwydd eich bod yn cael budd-dal arall yn lle?	**Na** ☐ **Ydw** ☐ Byddwn angen gweld tystiolaeth o hyn.	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Byddwn angen gweld tystiolaeth o hyn.
Ydych chi neu'ch partner yn talu tuag at gynhaliaeth myfyriwr?	**Na** ☐ **Ydw** ☐ Faint ydych chi'n ei dalu a pha mor aml? £ bob	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Faint maent yn ei dalu a pha mor aml? £ bob
Ydych chi neu'ch partner yn fyfyriwr? Rydym yn defnyddio'r gair *myfyriwr* i olygu unrhyw un sy'n mynychu cwrs astudiaeth mewn sefydliad addysgol, gan gynnwys nyrsys-fyfyrwyr.	**Na** ☐ **Ydw** ☐ Dywedwch wrthym p'un ai amser llawn neu rhan amser yw hyn. Llawn amser ☐ Rhan amser ☐	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Dywedwch wrthym p'un ai amser llawn neu rhan amser yw hyn. Llawn amser ☐ Rhan amser
Ticiwch os ydych chi neu'ch partner:		
• yn brentis	☐	☐
• ar hyfforddiant ieuenctid	☐	☐
• mewn cystodaeth gyfreithiol	☐	☐
• â nam meddyliol difrifol	☐	☐
• wedi'ch cofrestru yn ddall	☐	☐
• gyda salwch neu anabledd tymor hir	☐	☐
Oes gennych chi neu'ch partner gerbyd o dan gynllun Motability?	**Na** ☐ **Oes** ☐	**Na** ☐ **Oes** ☐

Byddwn yn cysylltu â chi os oes angen mwy o wybodaeth arnom.

Mae angen i ni wybod am unrhyw blant yn eich cartref sydd:

- dan 16 oed,
- yn 16 neu'n 17 oed ac wedi eu cofrestru ar gyfer gwaith neu hyfforddiant ieuenctid, neu
- yn 16, 17, 18 neu 19 oed ac mewn addysg yn dilyn cwrs nad yw'n uwch na safon Uwch TAG, safon Uwch SCE neu GNVQ (uwch).

A oes yna unrhyw blant ar eich aelwyd fel a ddisgrifir uchod?

Na ☐ Ewch i **Ran 3**.

Oes ☐ Os oes mwy na phedwar o blant, defnyddiwch ddalen o papur ar wahân i nodi'r holl wybodaeth rydym yn gofyn amdani ar y dudalen yma, a'i hanfon gyda'r ffurflen.

Os ydych yn anfon dalen o bapur ar wahân, ticiwch y blwch yma. ☐

	Plentyn cyntaf	Ail blentyn	Trydydd blentyn	Pedwerydd plentyn
Cyfenw neu enw teuluol				
Enwau eraill				
Dyddiad geni	/ /	/ /	/ /	/ /
A yw'r plentyn yn wryw neu benyw?				
Perthynas y plentyn â chi				
Perthynas y plentyn â'ch partner				
Cyfeiriad arferol, os yn wahanol i'ch un chi				
Rhif Budd-dal Plant				
Pwy sy'n cael y Budd-dal Plant ar eu cyfer? Mae angen i ni weld prawf o hyn.				

	Plentyn cyntaf	Ail blentyn	Trydydd blentyn	Pedwerydd plentyn
A yw'r plentyn wedi ei gofrestru/ei chofrestru yn ddall?	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Mae angen i ni weld prawf o hyn.	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Mae angen i ni weld prawf o hyn.	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Mae angen i ni weld prawf o hyn.	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Mae angen i ni weld prawf o hyn.
A yw'r plentyn yn derbyn Lwfans Byw i'r Anabl?	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Faint?	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Faint?	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Faint?	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Faint?
Gofal	£	£	£	£
Symudedd	£	£	£	£
	Mae angen i ni weld prawf o hyn.	Mae angen i ni weld prawf o hyn.	Mae angen i ni weld prawf o hyn.	Mae angen i ni weld prawf o hyn.
Ydych chi neu'ch partner yn talu unrhyw gostau gofal plant i ofalwr plant cofrestredig, meithrinfa neu glwb ar ôl ysgol?	**Na** ☐ **Ydym** ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.	**Na** ☐ **Ydym** ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.	**Na** ☐ **Ydym** ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.	**Na** ☐ **Ydym** ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.
Nodwch enw a rhif cofrestru'r gofalwr.				
Faint ydych chi'n ei dalu bob wythnos?	£ yr wythnos	£ yr wythnos	£ yr wythnos	£ yr wythnos
	Mae angen i ni weld prawf o hyn.	Mae angen i ni weld prawf o hyn.	Mae angen i ni weld prawf o hyn.	Mae angen i ni weld prawf o hyn.

Nawr dywedwch wrthym am y bobl sy'n byw gyda chi a'ch partner fel arfer.
Peidiwch â dweud wrthym am bobl sy'n rhannu'r cyntedd, yr ystafell ymolchi neu'r toiled â chi. Os ydych am ddweud wrthym am fwy na thri o bobl, defnyddiwch ddalen o bapur ar wahân.

Os ydych yn anfon dalen o bapur ar wahân, ticiwch y blwch yma. ☐

A oes unrhyw oedolion yn byw gyda chi a'ch partner fel arfer?
Rydym yn defnyddio'r gair *oedolion* i olygu pobl 16 oed neu drosodd nad oes unrhyw un yn derbyn Budd-dal Plant ar eu cyfer.

Na ☐ Ewch i **Ran 4.**
Oes ☐ Cwblhewch yr adran hon.

	Yr unigolyn cyntaf	Yr ail unigolyn	Y trydydd unigolyn
Cyfenw neu enw teuluol			
Enwau eraill			
Dyddiad geni	/ /	/ /	/ /
Eu perthynas â chi neu'ch partner Dyma rai enghreifftiau: modryb, brawd, merch, tad, ŵyr, nain, llysferch, cyd-denant, cydberchennog, isdenant, lletywr neu ffrind.			
Ydyn nhw'n cael Cymhorthdal Incwm, Lwfans Ceisio Gwaith yn seiliedig ar incwm, Lwfans Cyflogaeth a Chymorth yn berthnsaol i incwm neu Gredyd Pensiwn?	**Na** ☐ **Ydy** ☐	**Na** ☐ **Ydy** ☐	**Na** ☐ **Ydy** ☐
Ydyn nhw'n cael Lwfans Byw i'r Anabl neu Lwfans Gweini?	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Faint? £ yr wythnos	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Faint? £ yr wythnos	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Faint? £ yr wythnos
Ydyn nhw wedi'u cofrestru'n ddall?	**Na** ☐ **Ydy** ☐	**Na** ☐ **Ydy** ☐	**Na** ☐ **Ydy** ☐
Ydyn nhw'n fyfyriwr llawn amser, yn ddarpar nyrs, yn weithiwr gofal, yn brentis neu ar hyfforddiant ieuenctid?	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Dywedwch pa un.	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Dywedwch pa un.	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Dywedwch pa un.

	Yr unigolyn cyntaf	Yr ail unigolyn	Y trydydd unigolyn
Ydyn nhw’n talu rhent neu arian am fwyd a llety i chi neu i’ch partner?	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.
Faint?	£ yr wythnos	£ yr wythnos	£ yr wythnos
Ydy hyn yn cynnwys arian am fwyd?	**Na** ☐ **Ydy** ☐	**Na** ☐ **Ydy** ☐	**Na** ☐ **Ydy** ☐
Ydy hyn yn cynnwys arian am wres?	**Na** ☐ **Ydy** ☐	**Na** ☐ **Ydy** ☐	**Na** ☐ **Ydy** ☐
A oes ganddynt nam meddyliol difrifol?	**Na** ☐ **Oes** ☐	**Na** ☐ **Oes** ☐	**Na** ☐ **Oes** ☐
Ydyn nhw mewn cystodaeth gyfreithiol ar hyn o bryd?	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Pryd ydych chi’n disgwyl y bydd yn cael ei r(h)yddhau? / /	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Pryd ydych chi’n disgwyl y bydd yn cael ei r(h)yddhau? / /	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Pryd ydych chi’n disgwyl y bydd yn cael ei r(h)yddhau? / /
Ydyn nhw yn yr ysbyty ar hyn o bryd?	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.
Pryd aethon nhw i mewn?	/ /	/ /	/ /
Pryd mae disgwyl iddyn nhw ddod allan (os ydych yn gwybod)?	/ /	/ /	/ /
Ydyn nhw’n gweithio am 16 awr yr wythnos neu fwy fel arfer?	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Dywedwch wrthym am ei (h)enillion cyn unrhyw ddidyniadau. £ Mae angen i ni weld prawf o’i (h)enillion.	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Dywedwch wrthym am ei (h)enillion cyn unrhyw ddidyniadau. £ Mae angen i ni weld prawf o’i (h)enillion.	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Dywedwch wrthym am ei (h)enillion cyn unrhyw ddidyniadau. £ Mae angen i ni weld prawf o’i (h)enillion.

	Yr unigolyn cyntaf	Yr ail unigolyn	Y trydydd unigolyn
A oes ganddyn nhw unrhyw incwm arall o gwbl? Gwnewch yn siŵr eich bod yn dweud wrthym am bob incwm arall maent yn ei dderbyn. Mae hyn yn cynnwys unrhyw fudd-daliadau neu lwfansau nad ydych wedi dweud wrthym amdanynt ar y ffurflen yma, a llog o gynilion a buddsoddiadau.	**Na** ☐ **Oes** ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.	**Na** ☐ **Oes** ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.	**Na** ☐ **Oes** ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.
1 O ble y daw'r incwm yma?			
Faint ydyw cyn didyniadau?	£	£	£
2 O ble y daw'r incwm yma?			
Faint ydyw cyn didyniadau?	£	£	£
3 O ble y daw'r incwm yma?			
Faint ydyw cyn didyniadau?	£	£	£
	Mae angen i ni weld prawf o'i (h)incwm.	Mae angen i ni weld prawf o'i (h)incwm.	Mae angen i ni weld prawf o'i (h)incwm.

A oes unrhyw rai o'r bobl sy'n byw gyda chi fel arfer yn briod â'i gilydd, yn bartneriaid sifil, neu yn byw gyda'i gilydd fel pe baent yn briod neu'n bartneriaid sifil?
Rydym yn galw'r bobl hyn yn *bartneriaid*.

Na ☐
Oes ☐ Nodwch eu henwau isod.

______ yn bartner i ______

______ yn bartner i ______

Rhan 4 Ynglŷn â Chymhorthdal Incwm, Lwfans Ceisio Gwaith yn seiliedig ar incwm a Chredyd Pensiwn

Ydych chi neu'ch partner yn cael Cymhorthdal Incwm, Lwfans Ceisio Gwaith yn seiliedig ar incwm, Lwfans Cyflogaeth a Chymorth yn berthnsaol i incwm neu Gredyd Pensiwn, neu'n aros i glywed am gais am un o'r rhain?

Na ☐ Ewch i **Ran 5**.

Ydym ☐ Atebwch y ddau gwestiwn yn y rhan yma ac yna ewch i **Ran 11**.

	Chi	Eich partner
Ydych chi neu'ch partner yn cael Cymhorthdal Incwm, Lwfans Ceisio Gwaith yn seiliedig ar incwm, Lwfans Cyflogaeth a Chymorth yn berthnsaol i incwm neu Gredyd Pensiwn ar hyn o bryd?	**Na** ☐ **Ydw** ☐ Pryd wnaethoch chi ddechrau ei dderbyn? / /	**Na** ☐ **Ydw** ☐ Pryd wnaethant ddechrau ei dderbyn? / /
Ydych chi neu'ch partner yn dal i aros i glywed ynglŷn â chais am Gymhorthdal Incwm, Lwfans Ceisio Gwaith yn seiliedig ar incwm, Lwfans Cyflogaeth a Chymorth yn berthnsaol i incwm neu Gredyd Pensiwn?	**Na** ☐ **Ydw** ☐ Pryd wnaethoch chi ei hawlio? / / Pa fudd-daliadau ydych chi'n eu cael neu'n aros i glywed amdanynt? Cymhorthdal Incwm ☐ Lwfans Ceisio Gwaith yn seiliedig ar incwm ☐ Lwfans Cyflogaeth a Chymorth ☐ Credyd Pensiwn ☐	**Na** ☐ **Ydw** ☐ Pryd wnaethant ei hawlio? / / Pa fudd-daliadau ydych chi'n eu cael neu'n aros i glywed amdanynt? Cymhorthdal Incwm ☐ Lwfans Ceisio Gwaith yn seiliedig ar incwm ☐ Lwfans Cyflogaeth a Chymorth ☐ Credyd Pensiwn ☐

Mae'n rhaid i ni weld tystiolaeth o'ch budd-daliadau, eich lwfansau neu'ch pensiwn cyn y gallwn benderfynu faint o fudd-dal y gallwch ei gael. Darllenwch y rhestr wirio yn Rhan 15 **i weld beth y gallwch ei ddefnyddio yn dystiolaeth.**

Ydych chi neu'ch partner yn hunangyflogedig?
Ticiwch **Na** os ydych yn gyfarwyddwr cwmni

Na ☐ Ewch i **Ran 6**.

Ydym ☐ Atebwch y cwestiynau ar y dudalen yma. Mae'n rhaid i chi anfon eich cyfrifon masnachu ar gyfer y flwyddyn ariannol ddiwethaf atom. Os mai yn ddiweddar y gwnaethoch sefydlu'r busnes ac nid oes gennych gyfrifon blwyddyn gyfan, fe fydd angen i ni weld rhyw dystiolaeth arall o'ch incwm. Fe fyddwn yn ysgrifennu atoch ynglŷn â hyn.

	Chi	**Eich partner**
Pa fath o waith ydych chi'n ei wneud?		
Pryd ddechreuodd y busnes?	/ /	/ /
Beth yw cyfeiriad y busnes?	Cod Post	Cod Post
A oes gennych unrhyw bartneriaid busnes?	**Na** ☐ **Oes** ☐ Nodwch eu henw a'u cyfeiriad Cod Post	**Na** ☐ **Oes** ☐ Nodwch eu henw a'u cyfeiriad Cod Post
Sawl awr yr wythnos fyddwch chi'n gweithio fel arfer?		
A wnaethoch chi gael Lwfans Menter?	**Na** ☐ **Do** ☐ Faint a pha mor aml? £ bob	**Na** ☐ **Do** ☐ Faint a pha mor aml? £ bob
Ydych chi'n talu i mewn i gynllun pensiwn preifat?	**Na** ☐ **Ydw** ☐ Faint a pha mor aml? £ bob	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Faint a pha mor aml? £ bob

Mae'n rhaid i ni weld tystiolaeth o'ch enillion cyn y gallwn benderfynu faint o fudd-dal y gallwch ei gael. Darllenwch y rhestr wirio yn Rhan 15 **i weld beth y gallwch ei ddefnyddio yn dystiolaeth.**

Ydych chi neu'ch partner yn gweithio i gyflogwr?

Na ☐ Ewch i **Ran 7**.

Ydym ☐ Atebwch y cwestiynau ar y dudalen yma. Os ydych chi neu'ch partner yn gweithio i fwy nag un cyflogwr, dywedwch wrthym am y cyflogwyr ar ddalen o bapur ar wahân a'i hanfon gyda'r ffurflen yma.

Os ydych yn anfon dalen o bapur ar wahân, ticiwch y blwch yma. ☐

	Chi	Eich partner
Pa fath o waith ydych chi'n ei wneud?		
Beth yw enw a chyfeiriad eich cyflogwr?	Cod Post	Cod Post
Pryd wnaethoch chi ddechrau'r swydd yma?	/ /	/ /
Beth yw'ch rhif cyflogres, gweithiwr neu staff?		
Ai am gyfnod cyfyngedig ydych chi'n cael eich cyflogi?	**Na** ☐ **Ydw** ☐ Pryd fyddwch chi'n gorffen? / /	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Pryd fyddant yn gorffen? / /
Faint a pha mor aml ydych chi'n cael eich talu?	£ bob	£ bob
Sut ydych chi'n cael eich talu, er enghraifft, ag arian parod, â siec neu yn syth i gyfrif banc neu gymdeithas adeiladu?		
Pryd oedd eich codiad cyflog diwethaf?	/ /	/ /
Pryd fydd eich codiad cyflog nesaf?	/ /	/ /

	Chi	Eich partner
Sawl awr yr wythnos fyddwch chi'n gweithio fel arfer?		
Ydy'ch cyflogwr yn talu Tâl Salwch Statudol (SSP), Tâl Tadolaeth Statudol (SPP), Tâl Mabwysiadu neu Dâl Mamolaeth Statudol (SMP) ichi ar hyn o bryd?	**Na** ☐ **Ydy** ☐	**Na** ☐ **Ydy** ☐
Ydy'ch cyflogwr yn talu unrhyw dâl salwch neu dâl mamolaeth arall i chi ar hyn o bryd?	**Na** ☐ **Ydy** ☐	**Na** ☐ **Ydy** ☐
Ydych chi'n talu i mewn i gynllun pensiwn preifat neu gynllun pensiwn y cwmni?	**Na** ☐ **Ydw** ☐ Faint a pha mor aml? £ bob	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Faint a pha mor aml? £ bob

Mae'n rhaid i ni weld tystiolaeth o unrhyw enillion cyn y gallwn benderfynu faint o fudd-dal y gallwch ei gael. Darllenwch y rhestr wirio yn Rhan 15 **i weld beth y gallwch ei ddefnyddio yn dystiolaeth. Os ydych yn cael cildyrnau neu daliadau bonws, dywedwch wrthym am y rhain yn** Rhan 14**.**

Ydych chi neu'ch partner yn gwneud unrhyw waith arall o gwbl?
Gallai hwn fod yn waith gwirfoddol neu'n unrhyw waith arall, hyd yn oed os nad ydych yn cael eich talu amdano.

Na ☐ Ewch i **Ran 8**.
Ydym ☐ Atebwch y cwestiynau ar y dudalen yma.

	Chi	Eich partner
Pa waith arall ydych chi'n ei wneud?		
Beth yw enw a chyfeiriad y sawl rydych yn gwneud y gwaith yma iddo/iddi?	Cod Post	Cod Post
Pryd wnaethoch chi ddechrau'r gwaith yma?	/ /	/ /
Sawl awr yr wythnos fyddwch chi'n gweithio fel arfer?		
Ydych chi'n cael eich talu amdano? Os mai treuliau neu gildyrnau yn unig rydych yn eu cael, ticiwch **Ydw/Ydy** a nodwch y manylion.	**Na** ☐ **Ydw** ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.	**Na** ☐ **Ydy** ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.
Faint a pha mor aml fyddwch chi'n cael eich talu?	£ bob	£ bob

Mae'n rhaid i ni weld tystiolaeth o unrhyw enillion cyn y gallwn benderfynu faint o fudd-dal y gallwch ei gael. Darllenwch y rhestr wirio yn Rhan 15 **i weld beth y gallwch ei ddefnyddio yn dystiolaeth.**

Ydych chi neu'ch partner yn cael unrhyw fudd-daliadau neu'n aros i glywed am fudd-daliadau rydych wedi eu hawlio?

Na ☐ Ewch i **Ran 9**.
Ydym ☐

Darllenwch y rhestr o fudd-daliadau isod a dywedwch wrthym am unrhyw rai rydych chi neu'ch partner yn eu cael nawr neu rydych wedi gwneud cais amdanynt.

- Budd-dal Plant
- Credyd Treth Plant
- Lwfans Maethu
- Lwfans Ceisio Gwaith yn seiliedig ar gyfraniadau
- Lwfans Cyflogaeth a Chymorth yn seiliedig ar gyfraniadau
- Lwfans Mamolaeth
- Credyd Treth Gwaith
- Budd-dal Analluogrwydd
- Budd-dal Anabledd Anafiadau Diwydiannol
- Budd-dal Marwolaeth Ddiwydiannol
- Lwfans Gofalwr
- Lwfans Anabledd Difrifol
- Tâl Salwch Statudol
- Tâl Mamolaeth Statudol
- Tâl Tadolaeth Statudol
- Tâl Mabwysiadu
- Lwfans Profedigaeth
- Lwfans Gwarcheidwad
- Pensiwn Ymddeol y Wladwriaeth
- Budd-dal Anabledd Rhyfel
- Pensiwn Rhyfel neu Bensiwn Rhyfel Gwraig Weddw
- Lwfans Rhiant Gweddw
- Cynllun Iawndal Y Lluoedd Arfog
- unrhyw fudd-dal nawdd cymdeithasol arall

Os ydych yn cael neu wedi gwneud cais am unrhyw fudd-dal nad yw wedi'i restru, dywedwch wrthym amdano ar ddalen o bapur ar wahân a'i hanfon gyda'r ffurflen.

Os ydych yn anfon dalen o bapur ar wahân, ticiwch y blwch yma. ☐

	Chi	Eich partner
Enw'r budd-dal neu'r pensiwn		
Yn aros i glywed	☐	☐
Yn ei gael yn awr	☐ Faint, pa mor aml a thrwy ba ddull? £ bob trwy	☐ Faint, pa mor aml a thrwy ba ddull? £ bob trwy
Enw'r budd-dal neu'r pensiwn		
Yn aros i glywed	☐	☐
Yn ei gael yn awr	☐ Faint, pa mor aml a thrwy ba ddull? £ bob trwy	☐ Faint, pa mor aml a thrwy ba ddull? £ bob trwy
Enw'r budd-dal neu'r pensiwn		
Yn aros i glywed	☐	☐
Yn ei gael yn awr	☐ Faint, pa mor aml a thrwy ba ddull? £ bob trwy	☐ Faint, pa mor aml a thrwy ba ddull? £ bob trwy

Rydym angen gweld tystiolaeth o'ch budd-daliadau a phensiynau chi a'ch partner. Gwelwch y rhestr wirio yn Rhan 15.

Ydych chi neu'ch partner
- **yn cael unrhyw arian i mewn nad ydych wedi dweud wrthym eisoes?**
- **yn disgwyl cael unrhyw arian arall yn dod i mewn?**

Mae hyn yn cynnwys pensiynau galwedigaethol, pensiynau gwaith a phensiynau preifat, cynhaliaeth neu daliadau cynnal plant i chi, i'ch partner neu i unrhyw un o'r plant rydych wedi dweud wrthym amdanynt ar y ffurflen yma, arian o gronfa ymddiriedolaeth, lwfansau hyfforddi, grant neu fenthyciad myfyrwyr, ac unrhyw daliadau arian parod. Dywedwch wrthym hefyd am unrhyw arian rydych yn ei gael oddi wrth bobl sy'n byw yn eich tŷ fel lletywyr neu isdenantiaid.

Na ☐ Ewch i **Ran 10**.

Ydw ☐ Atebwch y cwestiynau ar y dudalen yma.
Nid oes angen i chi ddweud wrthym am daliadau o'r Gronfa Byw yn Annibynnol, Ymddiriedolaeth Eileen, Ymddiriedolaeth MacFarlane neu Gronfa Skipton.

	Arian arall 1	Arian arall 2	Arian arall 3
Ar gyfer beth mae'r arian yma?			
Pwy sy'n ei gael?			
Faint a pha mor aml maent yn cael eu talu?	£ bob	£ bob	£ bob
Sut fydd hwn yn cael ei dalu?			
Pryd wnaethon nhw ddechrau cael yr incwm yma?	/ /	/ /	/ /
Pryd mae'r incwm yn debygol o godi?	/ /	/ /	/ /

	Arian arall 1	Arian arall 2	Arian arall 3
Oes unrhyw arian yn ddyledus i chi neu'ch partner? Gan unrhyw un arall?	**Na** ☐ **Oes** ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.	**Na** ☐ **Oes** ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.	**Na** ☐ **Oes** ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.
Am beth?			
Faint?	£	£	£
I bwy y mae'r arian hwn yn ddyledus?			
Ydych chi neu'ch partner yn disgwyl cael unrhyw arian yn y 12 mis nesaf? Er enghraifft, tâl colli swydd neu dâl yn lle rhybudd gadael swydd neu yn lle gwyliau.	**Na** ☐ **Ydym** ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.	**Na** ☐ **Ydym** ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.	**Na** ☐ **Ydym** ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.
Am beth?			
Faint?	£	£	£

Mae'n rhaid i ni weld tystiolaeth o unrhyw arian sy'n dod i mewn cyn y gallwn benderfynu faint o fudd-dal y gallwch ei gael. Darllenwch y rhestr wirio yn Rhan 15 **i weld beth y gallwch ei ddefnyddio yn dystiolaeth.**

Rydym angen gwybod os oes gennych chi neu'ch partner unrhyw gyfrifon banc, cynilion, buddsoddiadau neu eiddo yn y DU neu dramor?
Mae hyn yn cynnwys arian parod, cyfrifon cyfredol a chyfrifon cynilion gyda banc neu gymdeithas adeiladu, cyfrifon Swyddfa'r Post®, bondiau premiwm, Tystysgrifau Cynilion Cenedlaethol, stociau a chyfrannau, ac arian neu eiddo wedi ei ddal mewn ymddiriedolaeth, yn cynnwys unrhyw ymddiriedolaethau wedi eu sefydlu ar gyfer eich plant.

Oes gennych chi neu'ch partner unrhyw rai o'r canlynol?

Cyfrifon banc	**Na** ☐				
	Oes ☐	**Sawl cyfrif?**		**Cyfanswm**	£
Cyfrifon cymdeithas adeiladu	**Na** ☐				
	Oes ☐	**Sawl cyfrif?**		**Cyfanswm**	£
Cyfrifon Swyddfa'r Post®	**Na** ☐				
	Oes ☐	**Sawl cyfrif?**		**Cyfanswm**	£
Bondiau premiwm	**Na** ☐				
	Oes ☐	**Sawl cyfrif?**		**Cyfanswm**	£
Unedau buddsoddi, PEPs, ISAs, TESSAs, TOISAs neu fuddsoddiadau eraill	**Na** ☐				
	Oes ☐	**Sawl cyfrif?**		**Cyfanswm**	£
Bondiau incwm neu fondiau cyfalaf	**Na** ☐				
	Oes ☐	**Sawl cyfrif?**		**Cyfanswm**	£
Arian neu eiddo a ddelir mewn ymddiriedolaeth	**Na** ☐				
	Oes ☐	**Sawl cyfrif?**		**Cyfanswm**	£
Unrhyw gynilion neu fuddsoddiadau eraill	**Na** ☐				
	Oes ☐	**Sawl cyfrif?**		**Cyfanswm**	£

Math o gynilion neu fuddsoddiadau eraill

		Enw'r cwmni y delir y cyfranddaliadau ynddo	Nifer y cyfranddaliadau a ddelir
Cyfranddaliadau – gwerth yn fras	£		
Cyfranddaliadau – gwerth yn fras	£		
Cyfranddaliadau – gwerth yn fras	£		

Efallai byddwn yn gofyn i weld tystiolaeth o unrhyw gyfrifon, cynilion, buddsoddiadau neu eiddo cyn y gallwn benderfynu faint o fudd-dal y gallwch ei gael. Darllenwch y rhestr wirio yn Rhan 15 **i weld beth y gallwch ei ddefnyddio yn dystiolaeth.**

Oes gennych chi neu'ch partner unrhyw Dystysgrifau Cynilion Cenedlaethol?

Na ☐

Oes ☐ Efallai byddwn angen gweld y dystysgrif wreiddiol fel tystiolaeth

A yw unrhyw rai o'ch cynilion neu fuddsoddiadau chi neu'ch partner yn cynnwys:
- **arian o werthu tŷ, neu**
- **arian o elusen?**

Na ☐

Ydynt ☐ Fe fyddwn yn ysgrifennu atoch ynglŷn â hyn.

Ar wahân i'ch cartref, a ydych chi neu'ch partner yn berchen ar unrhyw eiddo neu dir arall yn y wlad yma neu dramor?
Os yw ar forgais neu fenthyciad, mae dal angen i chi dicio **Ydym.**

Na ☐

Ydym ☐ Fe fyddwn yn ysgrifennu atoch ynglŷn â hyn.

Oes gan unrhyw blant rydych yn gwneud cais ar eu cyfer:
- **unrhyw eiddo neu dir maent yn berchen arno yn y wlad hon, neu**
- **unrhyw arian neu eiddo wedi ei ddal mewn ymddiriedolaeth**

Na ☐

Oes ☐ Fe fyddwn yn ysgrifennu atoch ynglŷn â hyn.

Ydych chi'n defnyddio'ch cartref ar gyfer busnes?

Na ☐
Ydym ☐

Oes gennych chi neu'ch partner brif gartref rhywle arall?
Os yw'ch prif gartref rhywle arall yn y DU neu dramor, ticiwch **Oes**, hyd yn oed os nad ydych yn talu rhent amdano.

Na ☐
Oes ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.

Beth yw'r cyfeiriad?

Cod Post

Ydych chi neu'ch partner yn talu rhent am y cartref yma?

Na ☐
Ydym ☐ Faint? £

Ydych chi'n berchen ar eich cartref neu a oes gennych forgais?

Na ☐ Ewch i'r cwestiwn nesaf.
Ydym ☐ Ewch i **Ran 12**.

Ydych chi'n denant y cyngor?

Na ☐ Atebwch y cwestiynau isod.
Ydym ☐ Ewch i **Ran 12**.

Pa fath o adeilad ydych chi'n byw ynddo?
Ticiwch un blwch yn unig.

Tŷ ☐
Fflat ☐
Ystafell byw a chysgu neu ystafelloedd neu fflat stiwdio ☐
Hostel ☐
Carafan, tŷ symudol neu gwch preswyl ☐
Bwyd a llety ☐
Gwesty ☐
Cartref gofal, neu yn Yr Alban, gwasanaeth cartref gofal ☐
Arall – nodwch y manylion ☐

Ydy'ch cartref yn cynnwys unrhyw un o'r rhain?
Ticiwch y blychau priodol.

- gwres canolog ☐
- gardd ☐
- garej ☐
- man parcio ☐

Pwy sy'n gyfrifol am addurno eich cartref? ☐

Sawl llawr sydd yna? ☐

A ydych chi a'r rhai sy'n byw ar eich aelwyd yn meddiannu rhan yn unig o'r adeilad rydych wedi rhoi tic gyferbyn ag ef?

Na ☐

Ydym ☐ Fel rydych yn edrych ar yr adeilad o'r stryd, ble yn yr adeilad ydych chi'n byw?

I'r chwith ☐ I'r dde ☐

Yn y tu blaen ☐ Yn y canol ☐ Yn y tu cefn ☐

Pa loriau ydych chi'n byw arnynt?
Er enghraifft, llawr isaf, llawr cyntaf. ☐

Sawl ystafell sydd yn yr adeilad?

	I chi a'r rhai sy'n byw ar eich aelwyd yn unig	**Rydych yn eu rhannu â phobl eraill**
Ystafelloedd byw	☐	☐
Ystafelloedd byw a chysgu	☐	☐
Ystafelloedd gwely	☐	☐
Ystafelloedd ymolchi neu ystafelloedd cawod	☐	☐
Toiledau	☐	☐
Ceginau	☐	☐
Ystafelloedd eraill	☐	☐

Pwy sy'n gorfod talu'r bil Treth Cyngor am eich cartref?
Ticiwch y blwch perthnasol.

Chi neu'ch partner ☐
Eich landlord ☐
Rhywun arall ☐ Dywedwch pwy.

Beth yw'r cyfeirnod Treth Cyngor?

Ydych chi neu'ch partner yn talu rhent am eich cartref?
Ticiwch **Ydym** os ydych mewn sefyllfa lle byddech yn talu rhent ond eich bod eisoes yn cael Budd-dal Tai.

Na ☐ Ewch i **Ran 13**.
Ydym ☐ Atebwch y cwestiwn nesaf.

Ydych chi neu'ch partner yn talu rhent i'r cyngor?

Na ☐ Atebwch y cwestiynau isod.
Ydym ☐ **Ewch i Ran 13**.

Beth yw enw a chyfeiriad busnes llawn eich landlord?
Rydym ni'n defnyddio'r gair *landlord* i olygu unigolyn neu sefydliad sy'n berchen ar yr eiddo rydych yn byw ynddo.

Cod Post

Os oes gan eich landlord asiant, nodwch eu henw a'u cyfeiriad llawn.
Rydym yn defnyddio'r gair *asiant* i olygu'r unigolyn neu'r sefydliad rydych yn talu'ch rhent iddynt mewn gwirionedd.

Cod Post

A yw eich landlord neu asiant, neu bartner eich landlord neu asiant unai
- **yn eich cyn bartner, neu**
- **yn gyn bartner i'ch partner, neu**
- **yn perthyn i chi neu'ch partner, neu**
- **yn perthyn i'ch plant, neu**
- **yn perthyn i blant eich partner?**

Na ☐
Ydym ☐ Beth yw'r berthynas?

i fy landlord neu i'r asiant

Mae *yn perthyn* yn cynnwys yn perthyn drwy briodas neu bartneriaeth sifil, hyd yn oed os yw wedi dod i ben. Er enghraifft, cyn-wraig, cyn-ŵr, cyn bartner sifil, modryb, brawd, merch, tad, ŵyr, nain, mab-yng-nghyfraith neu lysferch.

Pryd wnaethoch chi neu'ch partner ddechrau rhentu'ch cartref?

/ /

Pryd wnaethoch chi symud i'r cyfeiriad yma?
Os nad ydych wedi symud i mewn eto, dywedwch wrthym pryd yr ydych yn disgwyl symud i mewn, ac yna dywedwch wrthym pan fyddwch wedi symud i mewn mewn gwirionedd.

/ /

Pa fath o denantiaeth sydd gennych chi?
Er enghraifft, byrddaliad, rhent clwm sicr neu rywbeth fel hynny.

Am ba gyfnod mae'r denantiaeth yn ddilys?

/ / hyd / /

Faint o rent ydych chi neu'ch partner yn ei dalu a pha mor aml?
Er enghraifft, bob wythnos, bob pythefnos, bob pedair wythnos neu bob mis.

£ bob

A oes unrhyw un arall yn rhannu rhent â chi a'ch partner?

Na ☐

Oes ☐ Nodwch y manylion isod.

Nodwch eu henwau a'u perthynas â chi a'ch partner.

Faint o'r rhent maen nhw'n ei dalu a pha mor aml?
Er enghraifft, bob wythnos, bob pythefnos, bob pedair wythnos neu bob mis.

£ bob

Ydy'ch rhent wedi newid yn ystod y 12 mis diwethaf?

Na ☐

Ydy ☐ Anfonwch brawf i ni o'r dyddiad y newidiodd ac o faint y newidiodd.

Pryd fydd y rhent yn codi nesaf?

/ /

Mae'n rhaid i ni weld tystiolaeth o'ch rhent a'ch tenantiaeth cyn y gallwn benderfynu faint o fudd-dal y gallwch ei gael. Darllenwch y rhestr wirio yn Rhan 15 **i weld beth y gallwch ei ddefnyddio yn brawf.**

A wnaeth swyddog rhent gofrestru'ch rhent yn rhent teg?

Na ☐

Do ☐ Anfonwch ffurflen rhybudd o gofrestru **RO5** atom.

A oes unrhyw wythnosau pan nad oes yn rhaid i chi dalu rhent?

Na ☐

Oes ☐ Sawl wythnos mewn blwyddyn? ____

Ydych chi'n hwyr yn talu'ch rhent?

Na ☐

Ydw ☐ Sawl wythnos mewn blwyddyn? ____

A yw'ch rhent yn cynnwys arian am y canlynol?
Ticiwch y blychau os yw eich rhent yn cynnwys arian ar gyfer y pethau rydym wedi'u rhestri. Os ydych yn ticio blwch, llenwch y manylion i'r dde.

Prydau	☐	Faint?	£ bob
		Am ba brydau?	Brecwast ☐ Cinio ganol dydd ☐ Pryd nos ☐
Costau'r awdurdod dŵr	☐	Faint?	£ bob
Gwres	☐	Faint?	£ bob
Golau	☐	Faint?	£ bob
Dŵr poeth	☐	Faint?	£ bob
Trydan	☐	Faint?	£ bob
Tanwydd i goginio	☐	Faint?	£ bob
Golchi dillad	☐	Faint?	£ bob
Glanhau ystafelloedd neu ffenestri	☐	Faint?	£ bob
Garddio	☐	Faint?	£ bob
Garej neu fan parcio	☐	Faint?	£ bob
		Oes yn rhaid i chi rentu'r garej fel rhan o'ch cytundeb tenantiaeth?	**Na** ☐ **Oes** ☐
Gofal personnol a chefnogaeth	☐	Faint?	£ bob

Ydych chi'n talu unrhyw gostau gwasanaeth ar wahân i'ch rhent?
Er enghraifft, ar gyfer

- **cynghori cyffredinol neu gymorth**
- **system larwm mewn argyfwng**
- **glanhau ffenestri, neu**
- **cynnal a chadw lifft.**

Na ☐
Ydw ☐ Faint? £ bob

Am beth?

Ydych chi'n byw i ffwrdd o gartref ar hyn o bryd?

Na ☐ Ewch i **Rhan 13**
Ydw ☐ Dywedwch wrthym isod am hyn.

Pam nad ydych yn byw gartref?

Pryd wnaethoch chi fyw gartref ddiwethaf? / /

Pryd ydych chi'n disgwyl mynd yn ôl gartref? / /

Beth yw cyfeiriad y lle rydych yn byw ar hyn o bryd?

Cod Post

Ydych chi wedi rhoi eich cartref ar osod i rywun arall?

Na ☐
Ydw ☐ Pwy sy'n byw yno nawr?

Mae'n rhaid i ni weld tystiolaeth o'ch rhent a'ch tenantiaeth cyn y gallwn benderfynu faint o fudd-dal y gallwch ei gael. Darllenwch y rhestr wirio yn Rhan 15 **i weld beth y gallwch ei ddefnyddio yn dystiolaeth.**

Os ydych yn denant y cyngor

Bydd eich cyngor yn talu unrhyw Fudd-dal Tai a ddyfernir i chi i mewn i’ch cyfrif rhent.

Os ydych yn rhentu eich cartref gan landlord preifat

Bydd eich cyngor fel arfer yn talu eich budd-dal i chi. Gall eich cyngor dalu eich arian

- yn syth i gyfrif banc, neu gymdeithas adeiladu
- drwy siec.

Eich cyfrifoldeb chi yw talu eich rhent i’ch landlord.

Mewn rhai achosion gall eich cyngor dalu eich arian yn syth i’ch landlord. Os nad ydych yn gallu rheoli eich taliadau rhent, cysylltwch â'ch cyngor. Efallai y bydd eich cyngor lleol yn gofyn i chi am ragor o wybodaeth.

Os ydych yn rhentu eich cartref gan gymdeithas tai

Gallwch ddewis sut y bydd eich cyngor yn talu eich rhent. Gall eich cyngor dalu eich arian

- yn syth i gyfrif banc, neu gymdeithas adeiladu
- drwy siec, neu
- yn syth i’ch landlord.

Os dyfernir Budd-dal Treth Cyngor i chi

Bydd eich cyngor yn talu eich Budd-dal Treth Cyngor i mewn i'ch cyfrif Treth Cyngor.

Bydd eich cyngor fel arfer yn talu eich arian i mewn i gyfrif

Bydd llawer o fanciau a chymdeithasau adeiladu yn caniatáu i chi gasglu eich arian yn swyddfa'r post.

Bydd eich cyngor yn dweud wrthych os bydd newid yn y swm y maent yn ei dalu i mewn i'ch cyfrif.

Cael gwybod faint mae eich cyngor wedi’i dalu i mewn i'r cyfrif

Gallwch wirio'ch taliadau ar gyfriflenni eich cyfrif. Os ydych yn meddwl bod eich taliad yn anghywir, cysylltwch â'r swyddfa sy'n eich talu.

Mae'n rhaid **i chi dicio un o'r blychau hyn**

Ticiwch y blwch hwn os ydych yn cytuno i gael eich talu yn uniongyrchol i mewn i gyfrif

☐ Rhowch fanylion eich cyfrif ar y dudalen nesaf. Drwy roi manylion eich cyfrif i ni rydych yn cytuno y bydd eich cyngor yn talu i mewn i gyfrif.

Os ydych yn bwriadu agor cyfrif, rhowch fanylion eich cyfrif i’ch cyngor cyn gynted ag y byddwch yn eu cael.

Cwblhewch gweddill y ffurflen hon. Nid oes rhaid i chi aros nes eich bod wedi agor cyfrif neu gysylltu â ni

Ticiwch y blwch hwn os hoffech gael eich talu gyda siec

☐ Ewch i **Ran 14.**

Ticiwch y blwch hwn os ydych wedi rhentu eich cartref ers cyn 14 Ionawr 1989, ac yr hoffech i’ch Budd-dal Tai cael ei dalu yn syth i’ch landlord.

☐ Ewch i **Ran 14.**

Ynglŷn â'r cyfrif rydych am ei ddefnyddio

- Gallwch ddefnyddio cyfrif **yn eich enw chi** neu **gyfrif ar y cyd**.
- Gallwch ddefnyddio **cyfrif rhywun arall** os:
  - bydd termau ac amodau eu cyfrif yn caniatáu hyn, a
  - byddant yn eich caniatáu i ddefnyddio eu cyfrif, a
  - rydych yn sicr y byddant yn defnyddio eich arian yn y ffordd rydych yn ei ddweud wrthynt.
- Gallwch ddefnyddio **cyfrif undeb credyd**. Mae'n rhaid i chi ddarparu manylion cyfrif yr undeb credyd i ni. Gall eich undeb credyd eich helpu gyda hyn.
- Os ydych yn **benodai** neu'n **gynrychiolydd cyfreithiol** sy'n gweithredu ar ran y cwsmer, dylai'r cyfrif fod yn eich enw chi yn unig.

Rhowch fanylion eich cyfrif isod.

Mae'n bwysig iawn eich bod yn llenwi pob blwch yn gywir gan gynnwys rhif rôl neu gyfeirnod y gymdeithas adeiladu os oes gennych un. Os rhowch y manylion anghywir am eich cyfrif i ni, efallai bydd oedi gyda'ch taliadau neu y gallwch golli arian.

Gallwch ddod o hyd i fanylion y cyfrif ar eich llyfr siec neu'ch cyfriflenni banc. Os nad ydych yn siŵr am y manylion, gofynnwch i'r banc neu'r gymdeithas adeiladu.

Enw deiliad y cyfrif
Ysgrifennwch enw deiliad y cyfrif yn union fel y mae i'w weld ar y llyfr siec neu gyfriflen.

Enw llawn y banc neu gymdeithas adeiladu

Cod didoli
Rhowch bob un o'r chwe rhif, er enghraifft: 12-34-56.

_ _ – _ _ – _ _

Rhif y cyfrif.
Mae rhifau cyfrifon fel arfer yn 8 rhif o hyd.
Os oes gan eich cyfrif llai na 10 rhif, llenwch y rhifau o'r ochr chwith.

Rhif rôl neu gyfeirnod y gymdeithas adeiladu
Os ydych yn defnyddio cyfrif cymdeithas adeiladu efallai y bydd yn rhaid i chi ddweud wrthym y rhif rôl neu gyfeirnod. Gall y rhain gynnwys llythrennau a rhifau a gall fod hyd at 18 nod o hyd. Os ydych yn ansicr p'un a oes gan y cyfrif rif rôl neu gyfeirnod, gofynnwch i'r gymdeithas adeiladu.

Defnyddiwch y gofod yma i nodi unrhyw beth arall y teimlwch y dylem ni wybod amdano. Defnyddiwch ddalen o bapur ar wahân a'i hatodi at y ffurflen yma os oes angen.

Os ydych yn anfon unrhyw dalenni papur ar wahân i'r ffurflen yma, dywedwch wrthym sawl dalen.

Peidiwch ag oedi wrth anfon y ffurflen i mewn.

Ticiwch i ddweud wrthym pa dystiolaeth rydych yn ei hanfon gyda'r ffurflen yma. Mae'n rhaid i ni weld **dogfennau gwreiddiol**, nid copïau.

Peidiwch ag anfon eitemau gwerthfawr drwy'r post. Os gallwch, dewch a nhw i'ch swyddfa budd-dal cyngor agosaf. Byddwn yn nodi'r manylion angenrheidiol ac yn rhoi'r dogfennau yn ôl i chi yn syth. Os na allwch ddod i'r swyddfa, ffoniwch ni i gael mwy o gyngor.

Os na fyddwch yn darparu'r holl dystiolaeth y mae ei hangen arnom, mae'n bosibl na fyddwn yn gallu talu unrhyw fudd-dal i chi. Mae angen yr un dystiolaeth arnom ar gyfer eich partner, os oes gennych un.

Os na allwch anfon y dystiolaeth angenrheidiol atom ar hyn o bryd, dychwelwch y ffurflen atom yn awr ac anfon y dystiolaeth yn ddiweddarach. Gallwn ddechrau prosesu'ch cais, **ond ni fyddwn yn gallu talu unrhyw fudd-dal i chi hyd nes y byddwn wedi cael yr holl dystiolaeth.**

- **Tystiolaeth o bwy ydych** ☐
  Fel tystysgrif geni, tystysgrif priodas neu bartneriaeth sifil, pasport, cerdyn rhif Yswiriant Gwladol, cerdyn meddygol, trwydded yrru, trwydded breswylio y DU, Cerdyn Adnabod (Trwydded preswylio), cerdyn adnabod CEE neu fil nwy neu drydan diweddar. Mae'n bosibl y bydd angen i ni weld nifer o'r dogfennau yma ar gyfer pob unigolyn.

- **Tystiolaeth o'ch cyfeiriad** ☐
  Fel bil nwy neu drydan diweddar neu drwydded teledu.

- **Tystiolaeth o rif Yswiriant Gwladol** ☐
  Fel cerdyn rhif Yswiriant Gwladol, slipiau cyflog neu lythyrau oddi wrth nawdd cymdeithasol neu'r swyddfa dreth.

- **Tystiolaeth o gyfalaf, cynilion a buddsoddiadau** ☐
  Fel eich holl lyfrau banc, cymdeithas adeiladu neu swyddfa'r post, cyfriflenni banc llawn, neu dystysgrifau ar gyfer bondiau premiwm, Tystysgrifau Cynilion Cenedlaethol, ISAs, stociau, cyfranddaliadau ac unedau buddsoddi. Mae angen i ni weld tystiolaeth o unrhyw log neu ddifidendau rydych yn eu cael ar fuddsoddiadau a chynilion. Mae'n rhaid i'r dystiolaeth rydych yn ei hanfon ddangos manylion ar gyfer y tri mis diwethaf o leiaf.

- **Tystiolaeth o enillion** ☐
  Rydym angen hyn hefyd ar gyfer unrhyw oedolion eraill sy'n byw yn eich cartref
  Golyga hyn eich pum slip cyflog diwethaf os cewch eich talu bob wythnos, eich tri slip cyflog diwethaf os cewch eich talu bob pythefnos, neu'ch dau slip cyflog diwethaf os cewch eich talu bob mis. Os ydych chi neu'ch partner yn hunangyflogedig, mae angen i ni weld eich cyfrifon ar gyfer y flwyddyn ariannol ddiwethaf neu, os ydych wedi bod yn masnachu am lai na chwe mis, crynodeb o'ch cofnodion masnachu hyd yma.

- **Tystiolaeth o incwm arall** ☐
  Rydym angen hyn hefyd ar gyfer unrhyw oedolion eraill sy'n byw yn eich cartref
  Fel slipiau pensiwn oddi wrth gyn-gyflogwr neu lythyr oddi wrth y llys yn dangos faint o gynhaliaeth rydych yn ei chael. Mae angen i ni weld tystiolaeth o unrhyw arian y mae pobl yn ei dalu i chi am fwyd a llety.

- **Tystiolaeth o fudd-daliadau, lwfansau a phensiynau** ☐
  Rydym angen hyn hefyd ar gyfer unrhyw oedolion eraill sy'n byw yn eich cartref
  Fel hysbysiadau neu lythyrau cyfredol gan eich swyddfa Canolfan Byd Gwaith, swyddfa nawdd cymdeithasol neu Ganolfan Pensiwn yn cadarnhau faint ydych yn ei gael. Os nad oes gennych dystiolaeth, rhowch wybod i ni ar unwaith.

- **Tystiolaeth o rent a thenantiaeth breifat** ☐
  Fel llyfr rhent, derbynebau rhent, cytundeb tenantiaeth neu lythyr oddi wrth eich landlord.

- **Tystiolaeth o arian arall rydych yn ei dalu allan** ☐
  Fel llythyrau ynglŷn â grantiau myfyrwyr neu gytundebau cynhaliaeth neu dderbyniadau gan ofalwyr plant cofresredig.

Gwnewch yn siŵr eich bod yn darllen ac yn llofnodi'r datganiad ar dudalen 30.

Rhan 16 Ôl-ddyddio

Fel arfer, gallwn ddyfarnu budd-dal o'r dydd Llun ar ôl y dyddiad y byddwn yn derbyn eich cais. Weithiau, gallwn dalu budd-dal o ddyddiad cynharach os oes gennych reswm da dros beidio a gwneud cais amdano yn gynharach. Os ydych am i ni ystyried talu eich budd-dal o ddyddiad cynharach, dywedwch wrthym o ba ddyddiad rydych am gael eich budd-dal a pham na wnaethoch wneud cais amdano yn gynharach.

Y dyddiad rydych am wneud cais am fudd-dal ohono ___ / ___ / ___

Yn ystod y cyfnod cynharach hyn, oedd eich amgylchiadau yn wahanol i'r rhai rydych wedi dweud wrthym amdanynt ar y ffurflen hon?

Na ☐

Oedd ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod

Beth sydd wedi newid?
Rydym angen prawf o'r newid yn eich amgylchiadau am y cyfnod hyn.

Pam nad ydych wedi gwneud cais o'r blaen?

Rhan 17 Datganiad

Hyd yn oed os yw rhywun arall wedi llenwi'r ffurflen yma ar eich rhan, mae'n rhaid i chi lofnodi'r datganiad yma os gallwch. Os oes gennych bartner, ac os bydd ef neu hi yn llofnodi'r ffurflen yma, fe ddylai hyn ein caniatáu i brosesu'ch cais yn gyflymach, ond nid oes yn rhaid iddo/iddi ei llofnodi.

Darllenwch y datganiad yma'n ofalus cyn ei lofnodi a nodi'r dyddiad arno.

- **Rwyf yn deall** bod y cais hwn yn cael ei wneud i chi, fy nghyngor lleol.
- **Rwyf yn datgan** bod y wybodaeth a roddwyd gennyf ar y ffurflen hon yn gywir ac yn gyflawn hyd eithaf fy ngwybodaeth a'm cred.
- **Rwyf yn deall** y gellir dwyn achos neu gamau eraill yn fy erbyn os byddaf yn rhoi gwybodaeth sy'n anghywir neu'n anghyflawn yn fwriadol
- **Rwyf yn cytuno** y byddwch yn defnyddio'r wybodaeth rwyf wedi ei darparu i brosesu fy nghais am Fudd-dal Tai neu Fudd-dal Treth Cyngor, neu'r ddau. Mae'n bosibl y byddwch yn gwirio peth o'r wybodaeth gyda ffynonellau eraill, yn ôl yr hyn y mae'r gyfraith yn ei ganiatau.
- **Rwyf yn deall** y gallech ddefnyddio unrhyw wybodaeth rwyf wedi ei darparu mewn cysylltiad â'r cais hwn ac ag unrhyw gais arall am fudd-daliadau nawdd cymdeithasol rwyf wedi eu gwneud neu a allwn eu gwneud. Mae'n bosibl y byddwch yn rhoi peth gwybodaeth i sefydliadau eraill, fel adrannau'r llywodraeth, awdurdodau lleol a chwmnïau yn y sector preifat fel banciau a sefydliadau a allai fenthyca arian i mi, os bydd y gyfraith yn caniatáu hyn.
- Rwyf yn gwybod bod yn rhaid i mi roi gwybod i chi yn syth yn ysgrifenedig am unrhyw newid yn fy amgylchiadau a allai effeithio ar fy nghais.

Llofnod y sawl sy'n gwneud cais

Dyddiad ___ / ___ / ___

Llofnod y Partner

Dyddiad ___ / ___ / ___

Os yw rhywun yn hytrach na'r sawl sy'n gwneud cais wedi llenwi'r ffurflen yma
Dywedwch wrthym pam eich bod yn llenwi'r ffurflen yma ar ran y sawl sy'n gwneud cais.

Rwyf yn datgan fy mod, cyn belled â phosibl, wedi cadarnhau gyda'r sawl sy'n gwneud cais fod yr atebion rwyf wedi eu nodi ar y ffurflen yma yn gywir.

Enw'r sawl a lenwodd y ffurflen

Llofnod

Perthynas a'r sawl sy'n gwneud cais

Dyddiad / /

Rhan 18 Beth i'w wneud nesaf

Dylech bellach fod wedi:

- llenwi a dyddio'r ffurflen gais am Fudd-dal Tai a Budd-dal Treth Cyngor, a
- casglu unrhyw dystiolaeth i gefnogi'ch cais - ond cofiwch i beidio ag anfon eitemau gwerthfawr.

Anfonwch y dogfennau uchod atom ar unwaith. Gallwch ddod o hyd i'n cyfeiriad yn y llyfr ffôn dan enw'r **Cyngor**, neu yn **mycouncil.direct.gov.uk**

Os ydych yn mynd i anfon tystiolaeth wedi'i llenwi yn ddiweddarach, dylech anfon hwn atom ni hefyd.

Talu budd-dal i'ch landlord

Rhannu gwybodaeth â'ch landlord

Fe allai rhannu gwybodaeth â'ch landlord preifat ein helpu i ddelio â'ch cais yn gyflymach a lleihau'r risg y byddwch yn hwyr yn talu'ch rhent oherwydd oedi â'ch cais.

Mae'n bosibl y bydd angen i ni gadarnhau gwybodaeth â'ch landlord cyn y gallwn benderfynu ar eich cais, er enghraifft, dyddiad dechrau eich tenantiaeth. Dan yr amgylchiadau yma, fe allem gysylltu â'ch landlord heb eich caniatâd.

Mae'r gyfraith yn gofyn i ni hysbysu eich landlord o rai o benderfyniadau rydym yn eu gwneud ar eich cais, er enghraifft, pan mae penderfyniad yn cael ei wneud i dalu eich budd-dal i'ch landlord.

Dan Ddeddf Diogelu Data 1998 mae angen eich caniatâd arnom i drafod unrhyw beth arall.

Os byddwch yn rhoi caniatâd i ni, byddem yn gallu dweud wrth eich landlord p'un a:

- ydych wedi hawlio neu adnewyddu'ch cais am Fudd-dal Tai ai peidio, neu
- p'un a ydym wedi penderfynu ar eich cais ai peidio, neu
- p'un a oes angen mwy o wybodaeth arnom cyn penderfynu ar eich cais ai peidio, a pha wybodaeth allai honno fod.

Ni fyddwn yn rhoi unrhyw wybodaeth i'ch landlord am:

- **eich amgylchiadau personol chi neu amgylchiadau'ch aelwyd, neu**
- **eich amgylchiadau ariannol.**

Gallwch dynnu eich caniatâd yn ôl ar unrhyw adeg.

Ni fydd yn effeithio ar eich cais os na fyddwch yn rhoi'ch caniatâd i ni drafod eich cais â'ch landlord.

Os ydych am roi caniatâd i ni drafod eich cais â'ch landlord, llofnodwch isod.

Rwyf yn rhoi caniatâd i'm cyngor lleol rannu gwybodaeth am gynnydd fy nghais am Fudd-dal Tai â'm landlord neu ei gynrychiolydd.

Llofnod

Enw llawn (mewn LLYTHRENNAU BRAS)

Dyddiad / /

Cyfeiriad

Cod Post

Talu budd-dal i'ch landlord parhad

Os ydych am i ni dalu'ch budd-dal yn syth i'ch landlord, mae'n rhaid i chi lofnodi'r datganiad yma.

Eich datganiad

A fyddech cystal â thalu fy Mudd-dal Tai yn syth i'm landlord.

- **Rwyf yn deall** bod yn rhaid i mi roi gwybod i chi bob amser am unrhyw newid yn fy amgylchiadau.
- **Rwyf yn deall** pe na byddwn yn rhoi gwybod i chi am unrhyw newid yn fy amgylchiadau ac y byddwch yn talu gormod o fudd-dal i mi o'r herwydd, mae'n bosibl y bydd yn rhaid i mi ad-dalu'r budd-dal ychwanegol.
- **Rwyf yn deall** y gellid fy erlyn pe na byddwn yn rhoi gwybod i chi am unrhyw newid yn fy amgylchiadau.

Llofnod ____________________ **Dyddiad** / /

Enw llawn (mewn LLYTHRENNAU BRAS) ____________________

Datganiad eich landlord

Rwyf yn cytuno i dderbyn taliadau Budd-dal Tai ar gyfer y tenant a enwir ar y ffurflen yma.

Rwyf yn deall bod y canlynol yn berthnasol yn ôl y gyfraith:

- mae'n rhaid i mi roi gwybod i chi ar unwaith os byddaf yn dod i wybod am unrhyw newid yn amgylchiadau'r tenant
- gallwch roi'r gorau i dalu budd-dal i mi os na fyddaf yn rhoi gwybod i chi am unrhyw newid mewn amgylchiadau
- y gellir fy erlyn pe byddwn yn derbyn Budd-dal Tai rwyf yn gwybod nad oes gennyf hawl iddo, **ac**
- os byddwch yn talu gormod o Fudd-dal Tai ar gyfer unrhyw denant, mae'n bosibl y bydd yn rhaid i mi ei ad-dalu. Gallwch dynnu swm budd-dal a ordelir allan o unrhyw fudd-dal rwy'n ei dderbyn ar gyfer unrhyw denantiaid eraill. Ni fydd hyn yn effeithio ar eu rhent.

Llofnod ____________________ **Dyddiad** / /

Enw llawn (mewn LLYTHRENNAU BRAS) ____________________

Holiadur

Dan y Ddeddf Cysylltiadau Hiliol mae gennym gyfrifoldeb i gasglu manylion cefndiroedd ein cleientiaid. Defnyddir y wybodaeth hon i'n helpu â'n polisïau cyfle cyfartal.

Mae'r wybodaeth yn gyfrinachol a bydd ond yn cael ei ddefnyddio i sicrhau bod ein gwasanaethau yn haws manteisio arnynt ac i helpu i ddarparu cyfleoedd cyfartal i bawb.

Gallwch ddewis p'un a ydych am gwblhau'r arolwg hwn ai peidio.

A A fyddech cystal â nodi'r cefndir rydych chi'n perthyn iddo yn eich barn chi:

Asiaidd

- Bangladeshi ☐
- Indiaidd ☐
- Pacistanaidd ☐
- Cefndir Asiaidd arall ☐ Nodwch beth ____

Du

- Affricanaidd ☐
- Caribïaidd ☐
- Cefndir du arall ☐ Nodwch beth ____

Tsieineaidd

- Unrhyw gefndir Tsieineaidd ☐

Cefndir ethnig cymysg

- Asiaidd a gwyn ☐
- Affricanaidd du, a gwyn ☐
- Caribïaidd du, a gwyn ☐
- Cefndir ethnig cymysg arall ☐ Nodwch beth ____

Gwyn

- Unrhyw gefndir gwyn ☐

Unrhyw gefndir ethnig arall

- Unrhyw gefndir ethnig arall ☐ Nodwch beth ____

B Nodwch beth ydych o ran cenedl:

- Prydeinig neu Brydeinig cymysg ☐
- Albanaidd ☐
- Saesnig ☐
- Cymreig ☐
- Gwyddelig ☐
- Unrhyw genedl arall ☐ Nodwch beth ____